

Rapport från resa till Tamil Nadu i Sydindien vintern 2007/08.

-en studie kring Ayanaarskulpturer, dess krukmakare/skulptörer samt dess specifika livs- och arbetssituation, i ett antal utvalda byar och tempelområden i Pudukkottai District, Tamil Nadu, Sydindien-. En övergripande studie i projekterande syfte.

Deltagare på resan: Eva och Åke Nobling, samt Karin Tiberg, medlemmar i föreningen "Nya Tekniker för Keramisk Skulptur".

Pondicherry och Auroville.

Vi började med att besöka Pondicherry och Auroville i norra Tamil Nadu.

Där bekantade vi oss med den moderna världen av "studiokeramiker", både infödda indier och inflyttade västerlänningar. Indiens studiokeramiker, som knappast består av fler än 100 st. i hela landet, hämtar sin inspiration främst från västerlandet men till viss del även från indisk traditionell keramik.

I Pondicherry och Auroville finns ca. 20 studiokeramiker, varav i stort sett alla har sin grund från "Golden Bridge Pottery" i Pondicherry.

Golden Bridge Pottery drivs sedan 40 år tillbaka av det från USA inflyttade paret Ray Meeker och Deborah Smith. Dom är en spindel i nätet och dom som har bäst överblick utifrån hur det står till med Ayanaar-krukmakarna i Tamil Nadu.

Det är Ayanaar-krukmakarna som bygger dom stora keramik-skulpturerna, som skänks som offergåvor till den hinduiska skyddsguden Ayanaar.

1992 gjorde Ray och Deborah på uppdrag av "The Madras Craft Foundation" en större studie över Ayanaar-krukmakarna.

Studien bestod bl.a av en rundresa och inventering i Pudukkottai district, där dom besökte ca. 10 byar som arbetade med Ayanaar-skulpturer.

Den andra delen av studien utgjordes av en work-shop där 20 Ayanaar-krukmakare från 10 byar träffades och arbetade tillsammans i 4 veckor.

Här fick krukmakarna en chans att bekanta sig med varandra, utbyta erfarenheter och lära av varandra. Någon organiserad fortsättning på samarbetet blev det dock inte.

På sent 90-tal arrangerade Ray och Deborah en 3-veckors work-shop för studio-keramiker (främst boende i Indien) hos Palanisamy i byn Duvaradimanai.

Palanisamy fick viss internationell uppmärksamhet tack vare den brittiska keramikern Jane Perrymans bok: "Traditional Pottery of India" (sent 90-tal).

Palanisamy har även hållit 2 work-shops i Sydkorea respektive i Grekland. Trots detta har han inte så mycket uppdrag idag, utan har blivit tvungen att starta en chai-shop (café) för att klara av försörjningen.

Många krukmakare i Palanisamys by arbetar idag alltmer i betong, även till sådana saker som blomkrukor och vattentråg.

Förutom ovannämnda har ett fåtal keramiker/krukmakare från yttervärlden visat aktivt intresse för Ayanaar-krukmakarna.

Ett par har varit där på kortare studiobesök för att titta, men inte för att delta eller agera.

Pudukkottai District.

Efter Pondicherry och Auroville tog vi oss till Pudukkottai District i Sydindien. Vi gjorde centralorten Pudukkottai till vår huvudbas och utgick därifrån.

Vi besökte ett 20-tal byar och tempelområden. Byar där dom arbetade med Ayanaar-skulpturer och tempelområden där dom färdiga skulpturerna var placerade. Vissa tempel hade kanske bara ett 20-tal skulpturer, andra många hundra, vissa säkert hundratals år gamla, ingen som riktigt vet.

Byarna vi besökte utgjordes bl.a av samtliga byar som Ray och Deborah hade besökt –92, samt några som vi återsåg från vår resa för 4 år sedan, och sådana vi hittade nu.

Hur det står till med Ayanaar-krukmakarna idag visade sig vara skiftande.

Vissa verkade inte jobba med skulpturbyggande idag utan enbart bruksgods. Alla vidhöll dock bestämt att dom bygger skulpturer. Det var väl antagligen så att dom inte har fått någon beställning på länge, men får dom en, så har dom kunskaper och resurser att bygga Ayanaar-skulpturer. I några byar såg keramik-ugnarna väldigt gamla och skröpliga ut, i andra byggdes det ett flertal nya ugnar. Några krukmakare byggde bara mindre skulpturer, 1-1½ meter höga, i Arantangi bygger dom fortfarande 5 m. höga hästar, byggda i ett stycke.

Den erkänt duktige Ayanaar-krukmakaren Manikam i Kosalagudi har inte ens en ugn, utan bränner i bål. Ayanaar-uppdragen har varit tunnsådda på senare år.

Rangasamy med son i byn Mazhaiyur är den som har lyckats bäst kommersiellt. Han är ofta borta på uppdrag i dom stora städerna i Indien och bygger skulpturer som offentlig utsmyckning på större hotell. Han var även i USA för några år sedan och byggde där skulpturer för offentlig miljö.

Vi var även med själva och byggde Ayanaar-skulpturer. Karin på sitt håll, (se bil. 1.) och Åke och Eva i byn Perambor.

Där fick vi chansen att själva känna på tekniken och djupare bekanta oss med krukmakarnas sätt att tänka och arbeta.

Perambor.

Byn Perambor som inte tidigare har haft kontakt med keramik utifrån eller något västerländskt besök utöver oss, har ca. 500 invånare där ca. 30 familjer arbetar med keramik varav 2 bygger Ayanaarskulpturer.

Rätt många av männen i byn har varit i Singapore som gästarbetare och därigenom fört in pengar utifrån. Men även dom familjer som inte haft någon medlem i Singapore, går det överlag bra för.

Det byggs nya hus, nya keramik-ugnar, byn har t.o.m. engagerat ett 15 man starkt bildhuggarlag från Coimbatore District som är där och bygger en "jagganat-vagn" under 6 månader. En jagganat-vagn är en form av trä-tempel på hjul översållat av träsniderier i form av ornamenteringar och gudabilder.

Man får en bild av att Indiens moderna välstånd även har nått ut till en liten undanskymd by långt ner i Tamil Nadu i Sydindien.

Ayanaar-krukmakarna Surya-Muttu och Vera-Muttu arbetar även med bruksgods (en förutsättning för att kunna utveckla sina keramiska kunskaper så att man klarar av det skulpturala arbetet). Båda driver dom jordbruk och fungerar som präster i templet.

Surya-Muttu som vi bekantade oss med för 4 år sedan, vill gärna vara oss behjälplig, men har så väldigt mycket att stå i just nu. Tempelarbete, skördearbete och sedan nysådden, dessutom står han i begrepp att gifta bort sin dotter fram på västkanten.

Vera-Muttu kan dock ta sig an oss. Vi gör upp med Vera-Muttu att vi beställer ett stort hästhuvud av honom, men vi ska bygga det tillsammans med honom.

Vi trampar lera, bygger, klappar med klapp-trä och sten-städ, ornamenterar, polerar, ställer på tork, för senare bränning.

Många av Ayanaar-krukmakarna fungerar som präster. Det krävs en sorts auktorisation för att ha rätten att bygga dessa heliga offergåvor.

Heliga offergåvor är dom dock bara om det har varit meningen att dom ska bli det när bygget påbörjas. Om krukmakaren, när bygget ska starta, bestämmer sig för att denna skulptur inte kommer att offras till guden Ayanaar, utan ska säljas som en kommersiell skulptur till exempelvis ett hotell eller privatperson så går det också bra. Men innan bygget startar så måste man bestämma sig i vilket syfte skulpturen byggs.

Vi ska inte här fördjupa oss närmare i det tekniska, men kortfattat. Det går ofta fort. En 2 meter hög häst kan bli färdig på 4-5 dagar. Bygger man 3 hästar parallellt (kan arbeta på nästa när den föregående torkar till, bygga växelvis mellan pågående arbeten) så kan dom färdigställas på en vecka. Torktiden innan bränning kan vara så kort som en vecka (våldigt vågat enligt en västerländsk keramikers åsikt).

Bränningen är också hastig, ibland spricker det, men det lappar man i efteråt.

Efter bränningen målas skulpturerna delvis med jordfärger. Jordfärger som idag ofta (tyvärr) har blivit utbytta mot bjärta akrylfärger.

Därefter transporteras hästen (eller elefanten, kon, tempelväktaren, hunden etc.) i samband med en stor tempelfestival till Ayanaar-templet för att där installeras till guden Ayanaars ära.

Ja, vad gör vi nu med det här. Det var en helt fantastisk resa. Inte alltid helt lätt, stundtals arbetsam och krävande, men väldigt fascinerande.

Vi har ännu, 3 månader efter hemkomsten, inte helt kunnat samla ihop alla tankarna. Delvis beroende på att våran egen arbetssituation under våren har varit minst sagt hektisk. Det märks att vi har varit borta hela vintern. Vi har haft mycket att ta igen.

Vi fick besök i Pudukkottai av 2 goda vänner och skulptörer från Sverige, bosatta på Gotland, Staffan Laurin och Helena Adreeff. Dom var på väg till ett keramik och skulptur-projekt i Laos. Vi har tankar på att knyta ihop, försöka finna en samarbetsväg, Tamil Nadu, Laos och Sverige.

Planer finns på att genom ”Nya Tekniker för Keramisk Skulptur” sommaren –09 bjuda hit en eller flera Ayanaar-krukmakare till Gotland, för att här hålla en work-shop för internationellt inbjudna keramiker/skulptörer.

Skapa uppmärksamhet för Ayanaar-krukmakarna i väst genom tidningsartiklar i svenska medier och internationella fakta-tidskrifter.

Hålla föredrag och bildvisningar.

Större konstgallerier i Indien verkar bara förekomma i Bombay (Mumbai) och Delhi. Är det en bra väg?

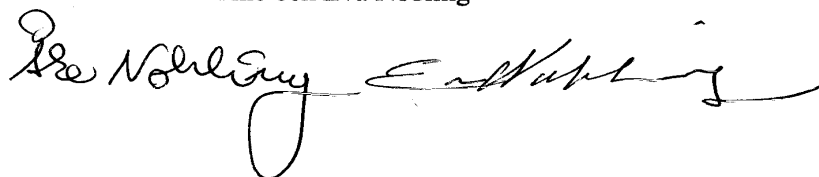
Höja Ayanaar-krukmakarnas nationella ”status” i Tamil Nadu och Indien. Detta genom att ge dom internationell uppmärksamhet, vilket i sin tur uppmärksammas av det lokala samhället.

Härigenom kan man kanske hjälpa till att skapa en kommersiell marknad bland den indiska medelklassen.

Sammanföra Ayanaar-krukmakarna med varandra, som Ray och Deborah gjorde -92, men denna gång se till att det blir en fortsättning samt uppföljning.

Ja, idéerna är många. Att vi kommer att arbeta vidare på det här projektet är dock helt säkert. Hur, det är vi ännu inte på det klara med.

Barlingbo d. 21 juni 2008.
Åke och Eva Nobling

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Åke Nobling' followed by a flourish.